

DOMAČI GLASOV

Stev. 22.
Celovec, 18. VIII.
1945.

Duhovščina ima težko stališče.

Duhovniki, ki so ostali v Titovini, imajo zelo težko stališče. Če hočejo po vesti vršiti dušnopastirsko službo, maletijo povsodi na grožnje in zafrkovanja. Če pa duhovnik svojih dolžnosti ne sme vršiti, zlasti če ne sme ljudi učiti in pridigati, čemu potem je? Kako zelo pazijo komunisti na vsako duhovnikovo besedo, dokazuje članek v Lj.pr. z dne 10. julija pod naslovom: "Nevarna pridiga".

V svoji nedeljski pridigi med deseto mašo je Višnjugorski župnik Franc Vidmar, govoril med drugim tudi naslednje:

"Po svetu hodijo dandanes lažnjivi preroki. Na debelo razglašajo razne lepe obljube, ljudem obetajo vsemogoče in nemogoče stvari in povrh še "nekakšno svobodo". To so lažnjivi preroki, pazite se jih in ne verujte njihovim lepim besedam.

Vsi veste, za prigozbo o volku, ki si je nadel ovčjo kožo ter šel nagovarjat ovce pred stajo, naj pridejo ven. Ko ovce le niso preveč zaupale njegovemu vabljenemu glasu, jih je volk v ovčjem kožuhu pričel vabiti iz staje z vsemi mogočimi obljubami. In ko so ga ovce le ubogale in je volk planil in naivne ovce razstrgal ter podavil.

Vidite - je dejal župnik Vidmar, rojak iz znanega Ajdovca - strašno nevarno je zaupati takšnim krivim prerokom, ki obetajo nebesa na zemlji. To je posebno nevarno za mladino. Starši, pazite na svojo mladino, da ne bi zapadala obljubam takšnih krivih prerokov!"

In tako dalje.

Takšne pridige niso nevarne za poštene in razumne ljudi. Niti najmanj niso nevarne za našo demokratično oblast, ne za naše ljudske množice. Nevarne utegnejo postati za župnika samega. Minili so namreč časi, ko si lahko v talar zavil največjo laž in jo prodajal kot čisto resnico, ljudstvo pa ti je verjelo. Naš narod je v tej vojni spoznal, kdo je pošten, kdo pa lažnjivec. Zato ga ne bo nihče mogel zapeljati s svojimi pridigami o volku v ovčjem kožuhu, nihče ga ne bo mogel zapeljati z različnimi molitvami za en pravičen mir" kot to poskuša župnik Vidmar. Naj župnik Vidmar govori kar hoče. Toda naj bo previden. Kaj bo, če bo narod prav v njem spoznal tistega volka v ovčjem kožuhu. Zato so take pridige nevarne, ne za našo oblast, ampak za pridigarje, pa naj bodo odeti v talar ali pa oblečeni v spodobno meščansko obleko."

Pripomnili bi samo še to, da smatrajo komunisti - po zadnjih besedah sodeč - talar za "nespodobno obleko".

SE ENA PRIČA.

Te dni je prišel iz Titovine biv. domobranec, ki nam je pripovedoval sledeče:

"Iz Vetrinja so nas poslali s transportom gorenjskih domobrancev 28. V. 45. v Titovino. Ko so nas prevzeli partizani, so nam najprej pobrali obleko. Pripeljali so nas v Skof. Loko, kjer smo izstopili. Med stalnim pretepanjem so nas uvrstili v kolono po šest. Peljali so nas v grad. Od kolodvora do gradu smo hodili od štirih popoldne do trde teme, ker so nas med potjo stalno ustavljali, zasramovali, topli in pljuvali. V gradu so nas natrpali približno 130 v sobo, kjer je bilo prostora za 30 ljudi. Tu smo ostali približno štiri tedne.

V tem času so nas neprestano zasliševali, k nam so hodili te-

renci in pretepali znane domobrance, zanimali so se za posamezne postojanke in poveljnike. Tako so prišli n.pr. domačini s Kovorja in odpeljali s seboj vso kovorsko postojanko v drugo sobo, od koder smo malo nato slišali grozno pretepanje, domobrancev pa nismo več videli. Poveljnika postojanke Brezje Vidmarja in enajst drugih častnikov so ustrelili takoj drugi dan. Ostali oficirji so bili zaprti posebej zvezani v bunkerju. Morala med našimi fanti je bila ves čas na višku. Izpraševali so nas za posamezne častnike, pa celo za desetarje, vendar ni nihče nikogar izdal. Ko so nas pretepali, so zahtevali, da glasno vpijemo: "Rupnik, usmili se nas! Rupnik, reši nas!"

Približno 24.VI. so nas po skupinah ca.100 ljudi odpeljali peš v St. Vid. Zaprli so nas na dvorišče Škofovih zavodov, kjer smo ostali sedem do 10 dni popolnoma pod milim nebom na soncu in dežju, po-dnevi in po-noči brez odeje, nekateri celo v samih srajcah. Štiri tedne se nismo mogli ne umiti, ne briti. Jesti nismo dobili tri dni popolnoma nič, četrty dan pa so le nekateri dobili nekoj tople nezabeljene zelene vode. Sestradani smo bili tako, da je nekdo pobiral celo fižol iz stranišča.

Poleg nas je bilo v Škofovih zavodih zaprtih še ca.4.000 Hrvatov, Nemcev, raznih civilistov, žensk in celo otrok. V treh dneh je pomrlo 27 Hrvatov. Ko smo kopali jame za mrliče in smo enega prinesli iz kleti h grobu sem ga naskrivaj odgrnil ter sem videl še vsa penasta usta, dočim na hrbtu ni bilo niti koščka cele kože, tako zelo je bil pretepen. Za razliko od nas pa so partizani z Nemci zelo lepo postopali. Ko sem prosil partizana ki nas je stražil za košček kruha, me je grdo nahrulil in poklical nekega Nemca ter je dal njemu kruh. Najboljši so še srbski in dalmatinski partizani, najslabši pa Slovenci. Koncem julija so odbrali Hrvate, za katerega sem se tudi jaz izdal. Odpeljali so nas na delo v Logatec in kasneje v Medvode, kjer smo nalagali moko in živila. Rekli so nam, da smo "Hrvatje" po posebni Titovi amnestiji deležni te prednosti, da gremo lahko na delo. Slovenci niso mogli biti dodeljeni na delo. Vsa živila, ki smo jih nalagali so bila še nemškega izvora, nikjer nisem videl kakih drugih živil. Po dveh dneh dela v Logatcu smo odšli v Medvode.

Ko smo se vozili skozi Ljubljano, sem videl, da je polovica trgovin in gostiln zaprta. Ruševine na kolodvoru čistijo hrvaški ujetniki, stražijo jih naši železničarji, ter zelo grdo postopajo z njimi.

V Medvodah sem delal tri dni nakar se mi je posrečilo pobegniti. Hodil sem ves čas po gozdovih in hribih preko Kove na Koroško, skrbno sem se izogibal vsakega naselja in hiše. Zato nisem imel nobenega stika z ljudmi. Preko meje sem lahko prišel ker na meji ni bilo nobene straže.

DOMOBRANSKEGA KURATA PISATELJA KUNSTLJA FRANCETA so komunisti nečloveško mučili. Med tem, ko je dajal umirajočim domobrancem odvezo in jih zadnjič blagoslavljal, so mu roki v zapestju odsekali. On pa je še naprej dajal vesoljno odvezo in umirajoče blagoslavljal. Nato so mu dali na glavo krono iz bodeče žice in toliko časa bili po njem, da je umrl.

DOMOBRANCE IZ ROVT so skoro vse postrelili. Po številu okrog 160.

DA BI NAS ZVABILI NA LIMANICE. Tito je poslal na Koroško svoje ljudi, ki naj delajo med političnimi begunci tako po taboriščih kot zunaj njih čim uspešnejšo propagando, s katero naj begunce pregovorijo, da se čimprej vrnejo, ker, da se jim ne bo nič zgodilo. Pazimo na te Titove agente.

VEDNO BOLJ SE POTRJUJEJO VESTI, da so komunisti večino domobrancev, ki so jih dobili v roke pobili.

NA ZAHTEVO ANGLOAMERIŠKE KOMI-

SIJE so komunisti v Sloveniji izpustili na prosto vse domobrance izpod 18 let - kar jih je bilo še živih.

IZ BELGRADA JE POBEGNIL IN PRIšel SEL NA KOROŠKO nekdanji narednik v kraljevi gardi Ljubomir M.Kecman. Bil je štiri leta v ujetništvu Moosburga, kjer so ga Amerikanci osvobodili in 13. julija s transportom poslali v Titovino. 22. julija je transport prispel v Belgrad. Bivši ujetniki so pričakovali, da jih bodo spustili na domove, a so jih deloma pozaprli v ječe, deloma pa v taborišča. Taka taborišča imajo v Zemunu in v Pančevu. Le kakih 5% so jih izpustili. Samo v Pančevem je zaprtih nad 5.000 voj. ujetnikov. Kecmanu se je posrečilo ulti in priti v inozemstvo, kjer zdat ne more dovolj povdarjati svojega razočaranja nad Titovino.

ČE HOČETE, DA BODO DOMAČI GLASOVI ZANIMIVI, pošiljajte uredništvu poročila!